

ФІНАНСИ

УДК 338.2: 316.422.44

К.Горячева, канд.економ.наук, доц.,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ
О.Звоненко, канд.юрид.наук,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2217.2020.43.19-23>

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ТЕХНОПОЛІСНОЇ КОНЦЕПЦІЇ

У статті подаються результати досліджень у галузі інноваційного розвитку й управління інноваційними процесами. Описується технополісна модель інформаційного забезпечення інноваційного розвитку. Викладена концепція побудови галузевих і адміністративно-територіальних інформаційних потоків задля формування єдиної бази знань у галузі управління та інноваційного розвитку. Зростаюче використання нових знань при розвинутій системі забезпечення інноваційних процесів стало основою стійкого соціально-економічного розвитку країн, що переходять у пізню індустріальну і постіндустріальну фази розвитку. Аналіз сучасних тенденцій і ролі цього нового сектора світової економіки, проведений авторами, дає підставу для таких висновків: – результати науково-технічної (інноваційної) діяльності є одним з головних ресурсів, що визначає темпи економічного зростання розвинутих країн; – посилюється роль нового сектора у розподілі сфер впливу на міжнародних ринках матеріальних активів (обсягу виробництва і прибутку від їхньої реалізації); – активізується роль ринку інноваційної продукції у перерозподілі факторів цінової політики між промислово розвинутими країнами і країнами-експортерами сировини (через систему світових цін на сировину і цін на продукцію, виготовлену із використанням наукоємних і високих технологій). Принципово важливим при цьому є те, що ефективність розвитку в сучасному суспільстві досягається не тільки завдяки розвитку науки і промисловості, а й забезпеченням усього інноваційного циклу, починаючи із процесу отримання нових знань, передачі їх у виробничі сектори економіки і закінчуючи їхнім використанням та реалізацією. Оскільки використання нових знань зазвичай здійснюється для отримання економічно значущих конкурентних переваг на ринку кінцевої продукції, то всі етапи інноваційного циклу перебувають під інформаційним, організаційним і фінансовим впливом ринкових факторів.

Ключові слова: технополісна модель, інноваційна стратегія, інформаційне забезпечення, управління інноваціями

Постановка проблеми. Як показують дослідження, розвиток економіки промислово розвинутих країн у другій половині XX і на початку XXI ст. нерозривно пов'язаний із впровадженням ринкових відносин у сферу науки і технологій, формуванням та швидкою зміною ролі цього нового сектора світової економіки. У публікаціях вчених, експертів і політиків аналізується принципово новий тип економіки, заснованої на знаннях.

Аналіз нововведень і конкурентоздатності вітчизняної продукції на світовому ринку показує, що потрібно негайно змінити ставлення до інноваційної діяльності на державному, галузевому і адміністративно-територіальному рівні. Функція держави щодо формування стратегії інноваційного розвитку у країнах із розвинутою економікою полягає насамперед у створенні імпульсу до становлення високотехнологічних інноваційних галузей, у формуванні науково-інформаційної бази для їхнього розвитку: В міру наближення до етапів дослідно-конструкторських робіт і виробництва продукції функції управління від держави переходять до приватних компаній [1]. У період економічного реформування в Україні технології і система інформаційного забезпечення підприємств, наукових організацій та установ державного і галузевого управління були повністю зруйновані.

Відомчий підхід до створення нових систем інформаційного забезпечення спричинив втрату стратегії розвитку і управління у цій галузі, суттєвої розбіжності інформації у різних джерелах і комунікаційних мережах [2]. У сучасному ж суспільстві

розвиток більшості сфер діяльності інформаційного забезпечення. Розвиток світової цивілізації проходив під знаком освоєння інформаційної моделі світу. Адже всі блага, що споживає людство, є не що інше, як матеріалізація інноваційних знань [3].

Отже, для активізації інноваційної діяльності і переходу економіки до орієнтованого розвитку та зростання відповідно до обраної стратегії інноваційного розвитку насамперед необхідно створити систему інформаційного забезпечення інноваційного розвитку на усіх етапах інноваційного циклу. Доцільною формою для реалізації інноваційного циклу є структури, здатні концентрувати інформаційні, матеріальні, нематеріальні і фінансові ресурси [4]. Найпоширенішим у розвинутих країнах економічним інструментом прискорення науково-технічного прогресу є технополісна концепція розвитку.

Аналіз останніх досліджень. Поняття інноваційного розвитку, протягом другої половини минулого сторіччя розвивалося західними вченими, за соціально-економічним змістом відповідає поняттю науково-технічного прогресу. Аналіз літературних і наукових джерел [5, 6] показує, що поняття інноваційного розвитку ґрунтовніше розроблене у теорії інноваційних процесів, орієнтованій на ринкову систему господарювання. Теорія інноваційних процесів є синтезом декількох груп теорій і концепцій: циклічності і нерівномірності інноваційного розвитку, довгих хвиль, кластерів та класифікації нововведень (М.Кондратьєв, І.Шумпетер, Г.Менш, Ван Дейн, О.Анчишкін та ін.); взаємодії економічного росту і науково-технічного

прогресу (Я.Тимберген, Х.Домар, Р.Солоу, Дж.Хікс та ін.); ефективності науково-технічного прогресу (Р.Фостер та ін.); дифузії нововведень та інноваційного мультиплікатора (Менсфілд, Майер, К.Фрімен та ін.); технологічного прогнозування (Дж.Мартіно, О.Анчишкін, Г.Добров та ін.); інноваційної підприємницької активності (І.Шумпетер, П.Друкер і ін.); державної інноваційної політики, організаційно-економічному механізмі управління інноваціями (Менсфілд, Стігліц, О.Дагаєв і ін.); формування конкурентних стратегій і конкурентного розвитку (М.Портер); формування інноваційних стратегій (М.Портер, Б.Твісс, Б.Санто, Ш.Тацуно, О.Богданов та ін.).

Теорію інформації й інформаційних систем пов'язують з працями американського інженера Р.Хартлі і К.Шеннона кінця 50-х років минулого сторіччя. Теорія інформаційних систем знайшла своє первісне втілення у кібернетичній концепції Н.Вінера. Концепція Н.Вінера припускає, що процес управління у системах є процесом переробки (перетворення) інформації, одержаної з джерел первинної інформації і передається тим елементами системи, якими вона сприймається як наказ до виконання певної дії.

Мета статті – апробація результатів досліджень авторів з питань формування технополісної моделі і структури інформаційного забезпечення інноваційного розвитку і результатів досліджень щодо створення моделі і технології синтезу галузевих та адміністративних інформаційних потоків у технополісній моделі інформаційного забезпечення інноваційного розвитку.

Виклад основного матеріалу. Для розгляду запропонованої технополісної моделі інформаційного забезпечення інноваційного розвитку коротко висвітлимо окремі результати досліджень з питань теорії інноваційних процесів, технополісної концепції і формування стратегії інноваційного розвитку, що формують стратегію створення запропонованої моделі.

У період переходу України до ринкової системи організації економіки істотно змінилися тенденції розвитку світової економіки, внутрішня структура підприємства і зовнішні умови їхньої діяльності. Внаслідок кризи управління фінансової системи на початковому етапі перебудови підприємствами практично були втрачені обігові кошти і фонди спеціального призначення. Це призвело до деградації комплексності, системності і цілісності процесів науково-технічного відтворення. У той же час промислово розвинуті країни інтенсивно впроваджували ринкові відносини в інформаційне середовище, сферу науки і технологій, що сприяло формуванню швидкій зміні міжнародної ролі нового сектора світової економіки. Досвід економічно розвинуті країн свідчить, що економічний прогрес суспільства на сучасному етапі в основному забезпечується завдяки інноваціям, що є результатом співвідношення можливостей науково-технічного потенціалу з економічними потребами.

Під інноваційним розвитком розуміється процес постійного оновлення всіх елементів процесу відтворення для стійкого соціально-економічного розвитку, головне місце у якому належить оновленню техніки і технологій.

Соціально-економічне призначення інноваційного розвитку (як і науково-технічного прогресу) полягає у

скороченні витрат праці на одиницю виготовленої продукції. У цьому зосереджена і його основна функція – задовольняти зростаючі потреби суспільства. Теоретично кожна країна може скористатися світовими досягненнями у галузі інновацій, однак реальні можливості для впровадження цих досягнень у країні різні, що обумовлено відмінностями науково-технічного потенціалу і рівнів економічного розвитку.

Під науково-технічним потенціалом розуміється сукупність економічних ресурсів відтворення, що використовуються для генерації наукових знань та їхньої реалізації у суспільному виробництві для підвищення його ефективності і забезпечення інноваційного розвитку.

Крім внутрішніх факторів інноваційного розвитку, обумовлених ресурсами і господарським механізмом, на реалізацію світових досягнень у галузі інновацій впливають зовнішні фактори: зарубіжна науково-технічна допомога, прямі інвестиції, імпорт. Розходження у рівні економічного розвитку і науково-технічного потенціалу впливають на технічний рівень суспільного виробництва. Країни, що мають високий технічний рівень виробництва, забезпечують і вищий рівень доходів та споживання населення. Особливість сучасного етапу інноваційного розвитку полягає у провадженні техніки і технологій (інновацій), продуктивна сила яких значно перевищує витрати на їхню розробку, виробництво і застосування.

Зауважимо, що в процесі зміни техніки і технологій раніше накопичені знання і досвід швидко знецінюються. Так, у деяких наукоємних галузях кваліфікація знецінюється протягом життя одного покоління технології, тобто за один-три роки. Тому потенційні можливості підвищення економічної ефективності суспільного виробництва визначаються рівнем професійної підготовки і перепідготовки працівників на всіх рівнях суспільного виробництва.

Активізація інноваційних процесів – відмінна риса сучасного етапу науково-технічної революції в економічно розвинуті країни. Технічні нововведення у наукоємних і капіталомістких виробництвах дають виробникам вирішальні переваги у зниженні питомої ваги витрат на випуск продукції в умовах глобального світового ринку. Технологічна стратегія сьогодення повинна відповідати новим стандартам конкурентоздатності, що мають світовий, а не локальний національний характер. Сучасна конкурентоздатна продукція не може відтворювати лише середній світовий технологічний рівень.

Однак, при практичній реалізації заходів щодо активізації інноваційного розвитку необхідно враховувати три обставини:

- по-перше, інноваційний розвиток пов'язаний із додатковими витратами суспільної праці і капітальним вкладенням;
- по-друге, забезпечуючи у середньому 2/3 приросту продуктивності праці, інновації поглинають не менше 2/3 цієї частки у витратах на такий приріст;
- по-третє, окупність витрат пов'язана з економічним ефектом, що досягається за рахунок діяльності господарюючих суб'єктів.

В умовах української економіки більшість керівників малих підприємств не мають практичного досвіду управління виробничою й інноваційною діяльністю. Істотні ризики в галузі інноваційної діяльності зумовили орієнтацію діяльності таких підприємств на торгіві і

посередницькі операції. Проте, як показує аналіз, науково-виробничі підприємства можуть стати повноправними суб'єктами ринкової системи тільки за умови, якщо вони навчатимуться самостійно визначати стратегію і напрямки свого розвитку, здійснювати добір і проведення науково-дослідних проєктів, реалізовувати програми з розробки інноваційних видів продукції, вести пошук джерел фінансування та ефективних конкурентоздатних технологій, аналізувати ринки збуту, формувати зв'язки з постачальниками.

Вирішення цих завдань можливе тільки за умов: пристосування підприємств до нових умов господарювання, доступу до системи світових і національних інформаційних ресурсів, систем галузевих баз знань, дешевих довгострокових кредитних ресурсів, технічного і зовнішнього ринкового середовища.

Виконання такого комплексу вимог, необхідного для успішного ведення і розвитку інноваційних процесів на окремому, навіть великому, українському підприємстві, сьогодні досить проблематичне. Що ж стосується сфери малих підприємств, то вирішення в умовах окремого малого підприємства цих знань у сучасних умовах української економіки взагалі нереальне. Зважаючи на це, великі українські підприємства прагнуть знайти готові розробки інноваційної продукції на ринку інновацій, що формуватиметься науково-дослідними організаціями (університетами, прикладними інститутами, дослідними центрами громадських організацій і НАН України).

Для розвитку малих форм інноваційної діяльності, у зв'язку із широким спектром завдань, що вирішуються у процесі інноваційного циклу, необхідна протекціоністська державна політика, зміна стратегії поведінки малих інноваційних підприємств на ринку, модернізація структур таких підприємств, впровадження нових форм і методів організації та управління як поточними виробничими процесами, так і процесами відтворення, безпосередньо пов'язаними із впровадженням інновацій і науково-технічних досягнень.

Аналіз проведення реформ в Україні також показав, що великим підприємствам нелегко перейти від адміністративних принципів роботи до ринкових, а малі підприємства не мають ні досвіду управління, ні матеріально-технічної бази для проведення повного інноваційного циклу. Тому особливої значущості набувають проблеми, пов'язані з формуванням управління інноваційними процесами, інформаційним забезпеченням інноваційного циклу як на великих підприємствах, так і в сфері малих форм інноваційної діяльності.

Дослідження показують, що життєздатними сьогодні є тільки ті підприємства, що володіють національною і зарубіжною науково-технічною та технологічною інформацією про загальний напрямки розвитку галузі протягом найближчих 3-8 років, а у нових наукомістких і капіталомістких виробництвах, що випускають технічно складну продукцію [7]. У цих, на нашу думку, для окупності витрат необхідний ефект новизни, унікальності продукції, що потребує миттєвого розширення виробництва. Ця умова може бути виконана зазвичай тільки завдяки виходу на світовий ринок. Доступ до світового ринку наукомісткої імпорту наукомісткої продукції і до ринку науко-технічної

інформації (як експорту, так і імпорту) стає обов'язковою умовою економічного зростання.

Досвід західних країн переконує, що темпи й ефективність реалізації світових досягнень забезпечуються відповідним ринковим механізмом, який поєднує конкуренцію, спеціалізований ризиковий бізнес та підтримку держави. Але зважаючи на те, що ринок є вихідною умовою і кінцевою фазою інноваційного циклу, він все ж не здатний сам по собі забезпечити повноцінне системне вирішення проблем інноваційного процесу [8]. На нашу думку, необхідне державне регулювання стратегії інноваційного розвитку, наявність спрямованої державної інноваційної політики, у межах якої, з одного боку, формується концепція і довгострокова стратегія розвитку національної інноваційної системи, а з іншого - реалізуються заходи підтримки і стимулювання етапів інноваційного процесу там, де ринкових стимулів недостатньо.

Дослідження показують, що не зважаючи на те, що роль держави в управлінні інноваційним розвитком постійно змінюється, загальні риси поділу функцій між державою і підприємництвом у західних країнах лишаються сталими: держава формує вибір пріоритетів науково-технічного розвитку, виробництво нових знань і технологій, а корпорації і підприємства є основною сферою реалізації наукових досліджень, забезпечення національної економічної і технологічної конкурентоздатності. Тому саме ринок і економічний інтерес визначають необхідність здійснення, спрямованість, масштаби, темпи і форми інноваційного процесу.

Технополіс – найважливіший елемент сучасної ринкової системи, організаційна форма поєднання підприємств, інноваційних компаній, ЗВО, консультаційних та інших підприємств для реалізації інноваційної стратегії державних і місцевих органів управління. У технополісі формується правове й економічне середовище для діяльності венчурних (ризикових) підприємств, завдяки чому відбираються конкурентні проєкти для створення нової техніки і технологій, готуються досвідчені кадри, проводяться прикладні дослідження і роботи з промислового освоєння новаций, створюються підприємницькі структури за необхідними напрямками науково-технічного прогресу. У результаті створюється середовище для орієнтованого розвитку інноваційної діяльності, реалізації нових ідей.

Технологія і методи визначення стратегії інноваційного розвитку становлять зміст функцій процесів управління інноваціями (ФПУІ). Вони відображають загальні елементи управління, що не залежать від характеру інновацій, масштабів інноваційної діяльності та галузі народного господарства. Власне кажучи, такі функції відображають єдину технологію реалізації основних функцій управління: формування цілей і планування інновацій, організації й контролю інноваційних процесів. ФПУІ мають два головні компоненти інноваційного менеджменту: комунікації і рішення. Практична діяльність керівника будь-якого рівня у всіх сферах інноваційного процесу виражається у спілкуванні і полягає в отриманні, переробці, використанні та передачі елементів управлінської діяльності.

Під інформацією у менеджменті ми розуміємо цілеспрямовані знання, що використовуються для

аналізу ситуації і прийняття управлінських рішень. Обсяг зміст інформації на підприємстві, в установі галузевого або державного управління залежать від масштабів і характеру здійснюваних інноваційних програм та прийнятої організаційної структури. Рівень інформаційного забезпечення інноваційних процесів, якість інформаційної системи, її повнота, оперативність і гнучкість мають життєво важливе значення.

Стратегія розвитку інноваційної сфери як частина загальної соціально-економічної стратегії може бути визначена як інноваційна стратегія.

Під інноваційною стратегією автори розуміють систему довгострокових концептуальних рішень з розподілу ресурсів між напрямками орієнтованого інноваційного розвитку системи, а також їхнього перерозподілу при зміні ендо- і екзочинників її функціонування, що включає науково-методичний, організаційний, мотиваційний і матеріально-фінансовий механізми забезпечення.

Нові інформаційні комунікаційні технології відіграють вирішальну роль у багатьох галузях економіки. Конкурентоздатність окремих підприємств і національної економіки в цілому багато в чому залежить від рівня розвитку інформаційної інфраструктури.

Зауважимо, що у структурах центрального і адміністративно-територіальних технополісів доцільно створювати спеціалізовані венчурні підприємства як посередники між наукою і виробництвом, з одного боку, і фінансовим ринком ризикового капіталу – з іншого. Венчурні підприємства є необхідними елементами технополісів різного рівня структурної ієрархії. Вони реалізують трансферну технологію технополісів, мета якої полягає у зближенні науки і виробництва та освоєнні ринку наукомісткої продукції. Трансферна технологія пов'язана з комерціалізацією наукових досліджень, забезпеченням швидкого й ефективного впровадження їхніх результатів у практику. Ця діяльність безпосередньо пов'язана із розвитком наукомістких виробництв, впровадженням новітніх наукових досягнень, створенням т зразків продукції і підвищенням техніко-технологічного рівня підприємств. Тим самим вона сприяє становленню якісно нової економіки на ґрунті розвиненої бази знань і високих технологій.

Трансферна діяльність технополісів стимулює маркетингову й управлінську діяльність, оскільки веде постійне вивчення мінливої ринкової кон'юнктури, прогнозування пріоритетних тенденцій соціально-економічного розвитку, пошук організаційних, фінансових, техніко-технологічних та інших механізмів освоєння ринку наукомісткої продукції.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, результати досліджень формування інформаційного забезпечення технополісної моделі інноваційного розвитку дають підставу для певних висновків:

- використання нових знань в умовах розвиненої системи забезпечення інноваційних процесів є основою стійкого соціально-економічного розвитку;

- етапи інноваційного циклу перебувають під інформаційним, організаційним і фінансовим впливом ринкових факторів;

- функція держави щодо формування стратегії інноваційного розвитку полягає у створенні імпульсу становлення високотехнологічних галузей і формуванні науково-інформаційної бази їхнього розвитку;

- доцільною формою реалізації інноваційного циклу є технополіси, здатні концентрувати інформаційні, матеріальні, нематеріальні і фінансові ресурси;

- технологічна стратегія інноваційного розвитку повинна відповідати стандартам конкурентоздатності, що мають світовий, а не локальний національний характер;

- доступ до світового ринку науково-технічної інформації (експорт і імпорт) є обов'язковою умовою економічного зростання;

- інформація є центральним елементом управління інноваційною діяльністю.

У результаті дослідження створена перспективна система інформаційного забезпечення технополісної моделі інноваційного розвитку, здатна вирішувати такі завдання:

- створити єдине інформаційне середовище систем державного, галузевого адміністративно-територіального управління;

- сформулювати єдину інформаційну політику на будь-якому рівні структурної ієрархії, якою визначаються напрямки пошуку, збирання, обробки і розповсюдження світових та національних інформаційних ресурсів;

- бути системою інформаційного забезпечення трансферної технології у технополісній моделі інноваційного розвитку;

- формувати національну систему інформаційних ресурсів і створювати міжгалузеву META-базу інформаційних ресурсів;

- трансформувати міжгалузеву META-базу інформаційних ресурсів у міжгалузеву META-базу знань, створюючи при цьому нову споживчу вартість;

- здатна миттєво створювати галузеві, міжгалузеві і локальні бази знань відповідно до завдань створених або існуючих технополісів;

- поетапні створення та розвиток допускають локальну концентрацію матеріальних і фінансових ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Проблеми науково-технічного прогресу в умовах переходу до ринку. Під ред. Є. Олейникова. К: РЕА, 1992.
2. Шумпетер І. Теорія економічного розвитку. К.: Прогрес, 1982.
3. Яковець С. Економічний потенціал і управління інформаційними ресурсами. Актуальні проблеми економіки, 2002, №9. С. 74-78.
4. Чорний Р. Технополіси як ефективна просторова форма інноваційного розвитку трудового потенціалу в Україні. Агросвіт, 2015, №15. С. 15-19.
5. Анчишин О. Наука, техніка, економіка. Економіка, 1989.
6. Ступницький В., Срібна Є., Ступницька Н. Технополіс як точка росту науково-технічного прогресу в умовах новітньої світової економіки. Інвестиції: практика та досвід, № 17-18, 2020, С. 44 – 48.
7. Петрина М., Кочкодан В. Особливості реалізації інноваційного потенціалу технопарків провідних країн світу. Економіка та управління національним господарством. Вип. 39. 2020. С. 83-90.
8. Уханова І.О. Розвиток та функціонування технопарків: світовий досвід та специфіка в Україні. [моногр.]. Одеса: Атлант, 2012. 129 с.

Надійшла до редколегії 26.04.2020

K.Horiacheva, Associate Professor, PhD in Economics,
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv
O.Zvonenko, PhD in Law, Researcher
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv

MANAGEMENT OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE ENTERPRISE WITH THE APPLICATION OF THE TECHNOPOLIS CONCEPT

The article provides a research survey in the area of innovation development and innovation process management. It offers techno-policy model of information maintenance of innovation development. A concept is given related to industrial and administrative-territorial information flows synthesis to form a common base of knowledge in the field of management and innovation development. The growing use of new knowledge in a developed system of innovation processes has become the basis for sustainable socio-economic development of countries that are entering the late industrial and post-industrial phases of development. The analysis of current trends and the role of this new sector of the world economy, conducted by the authors, gives grounds for the following conclusions: – the results of scientific and technical (innovative) activities are one of the main resources that determines the rate of economic growth of developed countries; – the role of the new sector in the distribution of spheres of influence on the international markets of tangible assets (production volume and profit from their sale) is growing; – the role of the market of innovative products in the redistribution of price policy factors between industrialized countries and countries exporting raw materials (through a system of world prices for raw materials and prices for products made using knowledge-intensive and high technology). It is fundamentally important that the effectiveness of development in modern society is achieved not only through the development of science and industry, but also by ensuring the entire innovation cycle, from the process of acquiring new knowledge, transferring it to productive sectors of the economy and ending with their use and implementation. Since the use of new knowledge is usually carried out in order to obtain economically significant competitive advantages in the final product market, all stages of the innovation cycle are under the informational, organizational and financial influence of market factors.

Key words: technopolis model, innovation strategy, information support, innovation management

УДК 336.1

I.Марко, д-р екон. наук, проф.,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
С.Сірий, курсант,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

DOI: <https://doi.org/10.17721/1728-2217.2020.43.23-26>

ВИДАТКИ НА РОЗВИТОК МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ ЗА 2014 – 2020 РОКИ

У статті розглянуто та проаналізовано бюджет Міністерства оборони України за останні роки згідно з даними, які затверджені у Державному бюджеті України, його стан та перспективи розвитку, а також чинники що впливають на нього. Здійснено порівняння оборонного бюджету Міністерства оборони України у абсолютних і відносних показниках з урахуванням інфляції. У кожній країні сектор оборони в різних своїх проявах являє потужну спільноту і часто відіграє домінуючу роль. Прагнення Уряду забезпечити обороноздатність держави відображається в оптимальному формуванні військового бюджету, доцільності оборонних витрат, особливостях їх спрямованості в умовах військового конфлікту та приведення його до міжнародних норм. Завдяки нарощенню в стислі терміни бойових спроможностей Збройних Сил України, вдалося зупинити незаконі збройні формування. Та проблема забезпечення боєздатності нашої армії через ресурси та кошти, що на них витрачаються, залишається актуальною. На сучасному етапі розвитку України стоїть завдання підвищення обороноздатності держави, проведення реформування Збройних Сил України та інших військових формувань відповідно до новітніх вимог та з урахуванням досвіду, набутого у ході операції Об'єднаних сил, а також розвиток оборонно-промислового комплексу, що необхідно для максимального задоволення потреб наших Збройних Сил. Успішність виконання поставлених завдань значною мірою залежить від належного фінансового забезпечення, основу якого становлять видатки державного бюджету. Тому питання динаміки та структури зазначених видатків і виявлення закономірних тенденцій у сфері фінансування оборони є актуальними, особливо в умовах російської збройної агресії проти України.

Ключові слова: бюджет, бюджетне асигнування, інфляція, кошторис

Постановка проблеми. У 2014 році на території України відбулося ряд негативних і непередбачуваних подій, які підтвердили той факт, що Збройні Сили України (ЗСУ) є запорукою успішного розвитку держави. Анексія Кримського півострова та вторгнення російських військ на схід України поклали початок зміцнення Збройних сил України. Саме з цього часу рівень розвитку та озброєння Збройних сил України почав стрімко зростати.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок у вивченні проблем державної політики

у сфері асигнування на МОУ зробили такі вчені, як К. Телюк (асигнування національної оборони України), С. Буквинський (розвиток та проблеми бюджетної системи), В. Маркелов (дослідженнями проблем державної політики у сфері безпеки оборонного бюджету).

Метою дослідження є аналіз видатків на Міністерство оборони України упродовж 2014 – 2020 років та визначення способів його збільшення у майбутньому.